

POSTANOWIENIE

Dnia 1 października 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Romualda Spyt

w sprawie z odwołania T.P.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.
o podleganie ubezpieczeniu społecznemu z tytułu prowadzonej działalności
gospodarczej,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 1 października 2019 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonej od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 22 maja 2018 r., sygn. akt III AUa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. oddala wniosek pełnomocnika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P. o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w (...0 wyrokiem z dnia 22 maja 2018 r., sygn. akt III AUa (...), oddalił apelację odwołującej się T.P. od wyroku Sądu Okręgowego w P. z dnia 2 marca 2017 r., sygn. akt VI U (...), oddalającego jej odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P., którą organ rentowy zmienił decyzję z dnia 20 sierpnia 1998 r. w ten sposób, że ustalił, iż od 2 lipca 1998 r. do 30 kwietnia 2010 r. podlegała ona ubezpieczeniu społecznemu z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej.

Wyrok Sądu Apelacyjnego w (...) odwołująca się zaskarżyła w całości. Zarzucono naruszenie przepisów prawa materialnego, to jest: a) art. 83 ust. 1 pkt 2

ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2019 r., poz. 300; dalej ustawa systemowa) w związku z art. 6 ust. 1 pkt 5 i art. 12 ust. 1 ustawy systemowej w związku z art. 83a ust. 2 ustawy systemowej w związku z art. 151 § 1 pkt 2 k.p.a. w zakresie, w jakim Sąd Apelacyjny: (-) uznał, że nie jest uprawniony do analizy zaskarżonej decyzji nr (...) w zakresie zastosowanych przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego; (-) pominął okoliczność, „że decyzja NKP (...) z dnia 20 sierpnia 1998 r. wydana przez ZUS - Inspektorat w P. może być zmieniona przez ZUS Inspektorat w C., podczas gdy decyzję może zmienić jedynie Organ (Inspektorat), który ją wydał, co prowadzi do nieważności tego aktu” (zarzut powiązany z naruszeniem art. 82a ust. 2 ustawy systemowej w związku z art. 151 § 1 pkt 2 k.p.a.); (-) pominął § 33 pkt 3 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 stycznia 1990 r., z którego wynika, że organ rentowy powinien badać nie tylko deklaracje ubezpieczonych (w kontekście złożonej deklaracji o uprawnieniach rentowych), ale także inne okoliczności sprawy: (-) uznał, „przy założeniu, że organem rentowym jest Zakład Ubezpieczeń społecznych, ale działający przez swoje jednostki organizacyjne (Inspektoraty), nie miał wiedzy o braku uprawnienia rentowego Ubezpieczonej, skoro taką wiedzę posiadał Inspektorat w O.. Co w konsekwencji oznacza, że organ rentowy ZUS taką wiedzę posiadał w ramach swoich jednostek organizacyjnych (Inspektoratów), wobec czego nie mamy do czynienia z informacją nową i dotychczas nieznaną organowi, która uzasadniałaby wzruszenie decyzji z dnia 20 sierpnia 1998 r.”

Ponadto, zarzucono naruszenie prawa procesowego, które miało wpływ na wynik sprawy, to jest art. 328 § 1 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. przez nieodniesienie się w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku do merytorycznej analizy zaskarżonej decyzji w kontekście zastosowania przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego, a także do oświadczeń ubezpieczonej, że organ rentowy wiedział o przyznaniu renty rodzinnej jej córce.

Skarżąca wniosła o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, wskazując, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne wymagające wykładni art. 83a ust. 2 ustawy systemowej w kontekście kontroli sądowej decyzji organów rentowych, a mianowicie – czy sąd odwoławczy rozpoznając sprawę z zakresu ubezpieczeń społecznych w przedmiocie odwołania od decyzji organu rentowego, winien zbadać

prawidłowość zastosowania przez organ rentowy odpowiednich przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego w sytuacji, gdy stanowią one merytoryczną podstawę tej decyzji. Uzasadniając wniosek, skarżąca wskazała, że Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 16 września 2009 r., I UK 109/09, uznał, że kontroli sądu powszechnego podlegają również decyzje wydane na podstawie art. 83a ust. 2 ustawy systemowej, gdyż nie są one wymienione w art. 83 ust. 4 tej ustawy. Zaznaczył przy tym, że sąd ubezpieczeń społecznych powinien zbadać prawidłowość zastosowania przez organ rentowy odpowiednich przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego, gdyż stanowią one merytoryczną podstawę tej decyzji; nie chodzi więc o ocenę sposobu procedowania przez organ rentowy, lecz o prawidłowość decyzji (istnienie jej podstaw prawnych). Uzasadniając wniosek, skarżąca wskazała, że „Sąd Apelacyjny wydający wyrok w niniejszej sprawie z kolei podziela pogląd wyrażony w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 28.05.2002 r., II UKN 356/01, w którym uznano, że w wypadkach decyzji administracyjnych, rozstrzygających indywidualne sprawy, powodują konieczność wszczęcia odpowiedniego postępowania administracyjnego (s. 8 uzasadnienia)”. Skarżąca nie podziela tego poglądu, ale pogląd wyrażony w wyroku I UK 109/09. W ocenie skarżącej, rozbieżności orzecznicze co do konieczności analizy przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego w kontekście art. 83a ust. 2 ustawy systemowej, który do tych przepisów wprost odsyła, uzasadniają przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Organ rentowy, w odpowiedzi na skargę kasacyjną, wniósł o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania i zasądzenie od skarżącej na rzecz organu rentowego kosztów postępowania. Uzasadniając wniosek o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, organ rentowy argumentował, że skarga kasacyjna nie jest oczywiście uzasadniona.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Z art. 398⁴ § 1, 2 k.p.c. wynika, że skarga kasacyjna powinna zawierać, poza oznaczeniem orzeczenia, od którego jest wniesiona, ze wskazaniem, czy jest ono zaskarżone w całości czy w części, przytoczeniem podstaw kasacyjnych i ich

uzasadnieniem, wnioskiem o uchylenie lub uchylenie i zmianę orzeczenia z oznaczeniem zakresu żadanego uchylenia i zmiany, również wniosek o przyjęcie do rozpoznania i jego uzasadnienie. Z kolei wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c., a jego uzasadnienie winno zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy (por. przykładowo postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 2015 r., II PK 39/15, LEX nr 2021948).

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości prawne lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3), lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (pkt 4).

Reasumując, w skardze kasacyjnej koniecznym jest zawarcie odrębnego wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania, zawierającego profesjonalny wywód prawny nawiązujący do przesłanek przedsądu wskazanych w art. 398⁹ § 1 k.p.c., z określeniem, które z nich występują w sprawie i z uzasadnieniem stanowiska skarżącego w tym przedmiocie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 sierpnia 2007 r., I PK 129/07, LEX nr 884974).

Należy dodać, że na etapie rozpoznawania wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ocenie Sądu Najwyższego podlegają tylko podstawy przedsądu określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., a nie podstawy skargi z art. 398³ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, LEX nr 490364).

Skarżąca uzasadniając wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, wskazała na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego.

Jeżeli chodzi o przesłankę przedsądu określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. (występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego), to zagadnienie prawne powinno odnosi się do konkretnego przepisu prawa albo konkretnej regulacji prawnej, co oznacza konieczność sformułowania przez skarżącego, jakiego

przepisu (zespołu przepisów lub norm prawnych) prawa materialnego lub procesowego dotyczy przedstawiane zagadnienie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 lipca 2014 r., II PK 257/13, LEX nr 1515455). Przekonanie Sądu Najwyższego oceniającego o zasadności przyjęcia skargi kasacyjnej ze względu na przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. wymaga wskazania za pomocą wyводу prawnego, na kanwie jakich norm (przepisów) zagadnienie powstało, jakie są możliwe interpretacje problemu i jakie jego rozstrzygnięcie proponuje skarżący (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 27 października 2015 r., II PK 61/15, LEX nr 1968444, oraz powołane tam orzeczenia). Zagadnienie powinno dotyczyć kwestii prawnych budzących rzeczywiście istotne (poważne) wątpliwości; istotność zagadnienia prawnego konkretyzuje się w tym, że w danej sprawie występuje zagadnienie prawne mające znaczenie dla rozwoju prawa i praktyki sądowej (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 2010 r., II UK 363/09, LEX nr 577467; z dnia 12 marca 2010 r., II UK 400/09, LEX nr 577468). Nie można uznać, iż zagadnienie prawne budzi poważne wątpliwości, jeśli skarżący nie uzasadni tego, np. przez wykazanie, że dotychczasowe orzecznictwo i doktryna prawa nie dają w tym zakresie wystarczającego rozwiązania (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 listopada 2014 r., I PK 128/14, LEX nr 1652375).

Przechodząc do analizy problemu wskazanego przez skarżącą, zgodnie z art. 83a ust. 2 ustawy systemowej, wymienione w tym przepisie decyzje ostateczne Zakładu, od których nie zostało wniesione odwołanie do właściwego sądu, mogą być z urzędu przez Zakład uchylone, zmienione lub unieważnione, na zasadach określonych w przepisach Kodeksu postępowania administracyjnego. W uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego dnia 23 marca 2011 r., I UZP 3/10 (OSNP 2011 nr 17-18, poz. 233), której nadano moc zasady prawnej, wyjaśniono, że sprawą „dotyczącą” ubezpieczeń społecznych jest każda decyzja Zakładu w zakresie indywidualnych spraw (art. 83 ust. 1 ustawy systemowej), każda decyzja w tym zakresie, chociażby jej wydanie poprzedziła inna decyzja (art. 83a ust. 1 i 2 ustawy systemowej). Jeżeli prawo lub obowiązek stwierdzone było decyzją, to jej „unieważnienie”, chociaż odnosi się do decyzji „unieważnionej”, to przecież odnosi się także, a nawet przede wszystkim, do prawa lub obowiązku poprzednio stwierdzonego. „Dotyczy” więc przedmiotu, o którym mowa tak w art. 83 ust. 1

ustawy systemowej, jak i w art. 476 § 2 k.p.c. Sąd rozpoznający odwołanie na zasadach procesu cywilnego uzyskuje wyjaśnienie przewidzianych w Kodeksie postępowania administracyjnego przesłanek „stwierdzenia nieważności decyzji” (art. 156 § 1 k.p.a.). Jeżeli one zachodzą, np. decyzja została skierowana do osoby niebędącej stroną w sprawie, albo wydana została bez podstawy prawnej lub z rażącym naruszeniem prawa, to znaczy, że stwierdzone tą decyzją prawo lub zobowiązanie jest inne od stwierdzonego i dlatego to wadliwe stwierdzenie podlega „unieważnieniu”. Chociaż bezpośrednim przedmiotem postępowania jest wadliwa decyzja Zakładu, to nie sposób rozpoznać tego przedmiotu bez także bezpośredniego wglądu w stosunek prawny ubezpieczenia społecznego, w jego treść. Z tego punktu widzenia zasada wyjaśnienia sprawy przez sąd ubezpieczeń społecznych, wyjaśnienia jej istoty dotyczącej prawa, zobowiązania albo roszczenia strony znajduje właściwe zwieńczenie w kompetencji tego sądu do oddalenia odwołania, jeżeli nie ma podstaw do jego uwzględnienia (art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.) albo zmiany zaskarżonej decyzji w całości lub w części i orzeczenia co do istoty sprawy (art. 477¹⁴ § 2 k.p.c.). Z przedstawionej zasady prawnej wynika, że obowiązkiem sądu jest zbadanie, czy decyzja „unieważniająca” uprzednią decyzję znajduje oparcie w przepisach prawa materialnego, a więc czy w ich świetle pierwotna decyzja była wadliwa, spełniając przesłankę do „stwierdzenia nieważności decyzji” (art. 156 § 1 k.p.a.). Innymi słowy, w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych sąd powszechny nie jest uprawniony do orzekania w przedmiocie nieważności decyzji administracyjnej, ale - przy uwzględnieniu przesłanek określonych w odpowiednich przepisach Kodeksu postępowania administracyjnego - rozpoznaje istotę sprawy, którą stanowi istnienie (nieistnienie) wynikającego z przepisów prawa materialnego określonego prawa lub zobowiązania stwierdzonego wadliwą decyzją organu rentowego (zob. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 21 stycznia 2013 r., II UK 164/12, OSNP 2013 nr 21-22, poz. 261 oraz z 6 sierpnia 2014 r., II UK 523/13, OSNP 2015 nr 12, poz. 167).

Powyższa uchwała wpisuje się w jednolite orzecznictwo Sądu Najwyższego prezentujące pogląd, że postępowanie sądowe skupia się na wadach wynikających z naruszenia przez organ rentowy prawa materialnego, a kwestia wad decyzji administracyjnej, spowodowanych naruszeniem przepisów postępowania

administracyjnego, pozostaje w zasadzie poza przedmiotem tego postępowania. Sąd ubezpieczeń społecznych - jako sąd powszechny - może i powinien dostrzegać jedynie takie wady formalne decyzji administracyjnej, które decyzję tę dyskwalifikują w stopniu odbierającym jej cechy aktu administracyjnego (uchwały Sądu Najwyższego: z 21 listopada 1980 r., III CZP 43/80, OSNCP 1981 nr 8, poz. 142; z 21 września 1984 r., III CZP 53/84, OSNCP 1985 nr 5-6, poz. 65 i z dnia 27 listopada 1984 r., III CZP 70/84, OSNCP 1985 nr 8, poz. 108 oraz postanowienia Sądu Najwyższego: z 19 czerwca 1998 r., II UKN 105/98, OSNAPiUS 1999 nr 16, poz. 529 i z 29 maja 2006 r., I UK 314/05, OSNP 2007 nr 11-12, poz. 173; a nadto wyroki Sądu Najwyższego: z 28 października 2009 r., I UK 132/09, LEX nr 570121; z 2 grudnia 2009 r., I UK 189/09, OSNP 2011 nr 13-14, poz. 187 i z 14 stycznia 2010 r., I UK 252/09, LEX nr 577824).

Przedstawione orzecznictwo wyjaśnia istotę kontroli sądowej decyzji organów rentowych, także wydanych na podstawie art. 83a ust. 2 ustawy systemowej. Nie ma zatem potrzeby wyjaśniania jej po raz kolejny, stąd nie zachodzi w niniejszej sprawie przesłanka wskazana w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Co więcej, tak rozumianą istotę rozpoznał Sąd drugiej instancji stwierdzając, że „Z materiału sprawy wynika w sposób niebudzący wątpliwości, że apelująca w spornym okresie nie była uprawniona do renty rodzinnej, prawo to zostało jej przyznane dopiero od 1 maja 2010 r., nie ma zatem do niej zastosowania art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 18 grudnia 1976 r. o ubezpieczeniu społecznym osób prowadzących działalność gospodarczą i ich rodzin, a także art. 9 ust. 5 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (...).”

Skarżąca wyartykułowała we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej jedynie tę przesłankę (tj. występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego), choć w uzasadnieniu zawarła także zastrzeżenia co do ważności decyzji jako aktu administracyjnego jako takiego ze względu na to, że decyzję z dnia 20 sierpnia 1998 r. (wyłączającą T.P. z ubezpieczenia społecznego tytułu prowadzonej działalności gospodarczej od 2 lipca 1998 r.) wydał ZUS Inspektorat w P., podczas gdy decyzję z dnia 22 sierpnia 2016 r. (ustalającą jej podleganie ubezpieczeniu społecznemu z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej od dnia 2 lipca 1998 r. do 30 kwietnia 2010 r.) wydał Inspektorat w C.. Pokreśliła też, że organ rentowy nie

tylko nie zbadał szczegółowo okoliczności faktycznych związanych z przyznaną dla córki skarżącej rentą rodzinną, ale posiadał informacje o charakterze i rodzaju przyznanego świadczenia. Aby te okoliczności mogły być rozważane jako podstawa do przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, należało powołać się na jej oczywistą zasadność (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.), czego skarżąca nie uczyniła. Wobec tego, informacyjnie, pozostaje jedynie odwołać się do uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 9 lutego 2012 r., I UZP 10/11 (OSNP 2012 nr 23-24, poz. 291), w uzasadnieniu której wyjaśniono, że organy rentowe w art. 476 § 4 k.p.c. zostały zdefiniowane jako jednostki organizacyjne Zakładu Ubezpieczeń Społecznych określone w przepisach o systemie ubezpieczeń społecznych, właściwe do wydawania decyzji w sprawach świadczeń. Wprowadzenie jednostki organizacyjnej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych do definicji organu rentowego miało niewątpliwie uzasadnienie praktyczne, zważywszy na liczbę spraw z zakresu ubezpieczeń społecznych oraz charakterystykę drugiej strony postępowań w tych sprawach, jaką jest ubezpieczony, najczęściej osoba starsza lub chora. Sprawilo to jednak powstanie dysonansu, jako że zaskarżone do sądu powszechnego decyzje wydaje w postępowaniu administracyjnym organ administracji publicznej, jakim jest Zakład Ubezpieczeń Społecznych, a nie jego jednostka organizacyjna - według terminologii k.p.c. W postępowaniu sądowoadministracyjnym w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych to Zakład Ubezpieczeń Społecznych (a nie jego jednostka organizacyjna) jest traktowany jako organ administracji publicznej. Terenowe jednostki organizacyjne Zakładu nie występują w roli samodzielnych organów administracyjnych. Ich kompetencje do wydawania decyzji administracyjnych wypływają z upoważnienia do działania w imieniu ZUS jako całości. Tak przyjmuje Naczelny Sąd Administracyjny w swym orzecznictwie, w którym na szczególną uwagę zasługuje wyrok z dnia 22 marca 2007 r., II GSK 359/06 (LEX nr 321271) i wyrok z dnia 18 kwietnia 2007 r., II GSK 374/06 (LEX nr 322769). Jednostki organizacyjne Zakładu Ubezpieczeń Społecznych nie mają również samodzielności w rozumieniu prawa materialnego: cywilnego i ubezpieczeń społecznych. Osobowość prawną w rozumieniu art. 33 k.c. ma Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Jest bowiem jednostką organizacyjną, której przepis szczególny przyznał osobowość prawną.

Przepisem tym jest art. 66 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych. Oddziały Zakładu Ubezpieczeń Społecznych mające pochodne kompetencje do wydawania decyzji administracyjnych nie są jednostkami organizacyjnymi niebędącymi osobami prawnymi, lecz terenowymi jednostkami organizacyjnymi osoby prawnej (art. 67 ust. 1 ustawy systemowej). Nie są to jednostki organizacyjne niebędące osobami prawnymi mającymi zdolność sądową (a w konsekwencji też zdolność procesową) wymienionymi w art. 64 § 1¹ k.p.c. Nie została im bowiem przyznana zdolność prawna. Do zakresu działania Zakładu Ubezpieczeń Społecznych należy, między innymi, ustalanie uprawnień do świadczeń z ubezpieczeń społecznych (art. 68 ust. 1 pkt 1 lit. b ustawy systemowej). Zatem to Zakład jako całość jest organem rentowym decydującym w sprawach świadczeń. To Zakład wydaje decyzje (art. 83 ustawy systemowej). Uprawnienie jego jednostek terenowych do wydawania decyzji w sprawach świadczeń wymienione jest dopiero w § 10 statutu Zakładu Ubezpieczeń Społecznych stanowiącego załącznik do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 13 stycznia 2011 r. w sprawie nadania statutu Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. Nr 18, poz. 93) wydane na podstawie upoważnienia zawartego w art. 74 ust. 5 ustawy systemowej, w myśl którego w statucie podlega uregulowaniu, między innymi, zakres rzeczowy działania centrali i terenowych jednostek organizacyjnych Zakładu.

Odnosząc się do kolejnych argumentów skarżącej, obowiązek ubezpieczenia powstaje z chwilą spełnienia określonych dla danego ubezpieczenia warunków i ustaje z momentem ich odpadnięcia, co może także nastąpić z mocy prawa. Podleganie określonemu rodzajowi ubezpieczeń społecznych wynika bowiem z przepisów o charakterze bezwzględnie obowiązującym, które kreują określony stosunek ubezpieczenia z mocy samego prawa według stanu prawnego z daty powstania obowiązku ubezpieczenia (por. pr. wyrok Sądu Najwyższego z 11 lutego 1999 r., II UKN 461/98, LEX nr 36311). Obowiązek ubezpieczenia oznacza, że osoba, której cechy, jako podmiotu ubezpieczenia społecznego, zostały określone przez ustawę, zostaje objęta ubezpieczeniem i staje się stroną stosunku ubezpieczenia społecznego niezależnie od swej woli, na mocy ustawy, a także niezależnie od uchybień popełnionych przez organ rentowy. Skoro podleganie

ubezpieczeniom społecznym następuje *ex lege*, to nie jest konieczna decyzja stwierdzająca ten fakt prawny, a jeżeli została wydana, to ma charakter wyłącznie deklaratoryjny.

Mając na uwadze, że w sprawie nie występuje istotne zagadnienie prawne wskazane we wniosku przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, a skarżąca nie wskazała innych przesłanek przysądu wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c., uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., orzeczono jak w sentencji.

Odnosnie wniosku organu rentowego o zasądzenie od skarżącej kosztów postępowania kasacyjnego, organ rentowy w odpowiedzi na skargę kasacyjną nie odniósł się do zasadności przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na okoliczność wskazaną przez skarżącą, to jest występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego. W odpowiedzi na skargę kasacyjną znalazł się jedynie wywód o braku oczywistej zasadności skargi kasacyjnej. Argumentacja powołana w odpowiedzi na skargę kasacyjną nie stanowiła więc podstawy rozstrzygnięcia podjętego przez Sąd Najwyższy. W konsekwencji koszty związane ze sporządzeniem i wniesieniem odpowiedzi na skargę kasacyjną nie były kosztami celowej obrony w rozumieniu art. 98 § 1 k.p.c., co z kolei uzasadniało oddalenie wniosku o ich zasądzenie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 sierpnia 2014 r., II CSK 77/14, OSNC z 2015 r. Nr 7-8, poz. 91).

as